

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: tuuleparkide rajamise piirangud pole põhiseadusega vastuolus

Riigikohus: tuuleparkide rajamise piirangud pole põhiseadusega vastuolus

6. aprill 2021

Riigikohus ei leidnud vastuolu põhiseadusega õigusaktides, mille alusel Toila vald keeldus tuulepargile ehitusloa andmisest.

Kohtuasjas vaieldi selle üle, kas Toila vald tohtis keelduda ehitusloa väljastamisest Päite-Vaivina tuulepargile. Märtsis 2016 taotles Est Wind Power OÜ vallalt luba 28 elektrituuliku püstitamiseks. Omavalitsus ettevõttele luba ei andnud, sest Kaitseministeerium jättis ehitusprojekti kooskõlastamata, kuna tuulikud vähendaksid radari töövõimet ja ohustaksid nõnda Eesti riigi julgeolekut.

Est Wind Power OÜ vaidlustas valla korralduse halduskohtus ja ettevõtte kaebus rahuldati. Hiljem jõudis samasuguse tulemuseni ka ringkonnakohtus, kuid muutis otsuse põhjendusi.

Ringkonnakohtu hinnangul olid õigusaktid, millest Kaitseministeerium lähtus projekti kooskõlastamata jätmisel, osaliselt põhiseadusega vastuolus. Seetõttu puudusid ministeeriumil kooskõlastusest keeldumiseks õiguslikud alused ja vald ei saanud omakorda jätta ehitusloa andmata. Samas jagas kohus ministeeriumi seisukohta, et riigikaitse huvid võivad selles asjas õigustada ehitusloast keeldumist ning algatas Riigikohtus põhiseaduslikkuse järelevalve menetluse.

Piirangud on põhjendatud ja mõõdukad

Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium otsustas täna, et vaidlusalused ehitusseadustiku ja kaitseministri määruse sätted pole põhiseadusega vastuolus.

Ehitusseadustiku alusel välja antud ministri määruses on sätestatud riigikaitse ehitise – näiteks radari – töövõime kriteeriumid. Kui kavandatav ehitise vähendab radari töövõimet, siis ei saa kohalik omavalitsus sellele ehitusloa anda.

Kolleegium märkis, et vaidlusalune piirang riivab ettevõtlusvabadust ja omandipõhiõigust. Samas võib demokraatlikus ühiskonnas põhiõigusi ja -vabadusi piirata, kui eesmärk on põhiseadusega kooskõlas ja riive selle saavutamiseks proportsionaalne.

Põhiõiguste piirangud peavad olema sätestatud seaduse tasemele ning neid ei tohi delegeerida täitevvõimule. Riigikohus nentis, et keeld vähendada riigikaitse ehitise töövõimet tuleneb seadusest ja ministri määrusega on kehtestatud üksnes tehnilised kriteeriumid. Seadus on ka piisavalt täpne ja ministri määrus on sellega kooskõlas.

Kolleegiumi hinnangul ei riiva vaidlusalused sätted põhiõigusi ka ebaproportsionaalselt, nagu väitis kaebaja.

Kohtuasjas ei vaielda selle üle, et riivel on kaalukas legitiimne eesmärk – tagada Eesti riigi kaitsevõime. Samuti pole kahtluse alla seatud meetme sobivust või vajalikkust. Kaebaja ei pea aga oma õiguste riivet mõõdukaks, sest igasugune riigikaitse ehitise töövõime vähenemine ei õigusta tema arvates ehituskeeldu.

Riigikohus selgitas, et määrus ei välista ehitusloa andmist radarisüsteemi töövõime igasuguse mõjutamise puhul – seal pole silmas peetud mitte radari maksimaalset töövõimet, vaid eesmärgi saavutamiseks piisavat normatiivset töövõimet.

Kuigi keeld ehitada tuulegeneraatorid võib kinnistu väärtust vähendada, pole selline omandiõiguse piirang Riigikohtu hinnangul niivõrd ulatuslik, et tegemist oleks omandi nõusolekuta võõrandamisega. Kinnistut on ka edaspidi võimalik majanduslikult mõistlikult kasutada, mistõttu saab riivet pidada omandi kitsenduseks. Hoonestusõigust omandades ei saanud kaebajal olla kindlat teadmist, et tal lubatakse ehitada tuulepark.

Kuna põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium jättis ringkonnakohtu taotluse rahuldamata, siis on valla nüüd võimalik 30 päeva jooksul ringkonnakohtu otsus sisuliselt vaidlustada Riigikohtu halduskolleegiumis.

Riigikohtu otsusegasaab tutvuda siin[1].

Parimate soovidega

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
55 637 04

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-tuuleparkide-rajamise-piirangud-pole-pohiseadusega-vastuolus>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=5-20-12/9>